

RECENSIE

Carnavaleske stoet houdt wat teveel afstand

Recensie

Wiggele Wouda

Trouwerijen en rjochtsaken, smoarge hoeren, ligers, minne heiten en memmen, ûnnoazele bern ensafuorthinne en it hâldt mar net op . Met zo'n titel voor een theaterstuk heb je eigenlijk geen toneelstuk meer nodig. De titel dekt de lading en alle dramatiek zit erin.

Deze absurd lange titel maakt je wel nieuwsgierig naar de types die erachter schuilgaan. Hoe zien ze eruit? Waar komen ze vandaan? Waar wonen ze? Hoe staan ze in het leven? Wat is hun onderlinge relatie? En aan deze vorm van sociaal voyeurisme voldoet het nieuwe stuk van Tryater ruimschoots op een vooral komische wijze, met zo nu en dan een kleine schaduw van ernst. Het stuk is een vertaling (soms met prachtige Friese teksten van Peter Sijbenga) uit het Vlaams van schrijver en theatermaker Arne Sierens.

Een voor een komen ze binnen in Rialto; het oude, bejaarde theater van vertier, vermaak en verlangen. De oude Max, een voormalig huisarts, is de eerste en haalt onmiddellijk herinneringen op via de jukebox. Dan Sacha die op het rechte pad wil blijven maar voortdurend zichzelf verliest in de verleiding van het wereldse, brede pad. Ze botst voortdurend met Yolande vanwege een akkefietje waar de rechter aan te pas moest komen. Yolande is de hoerenmadam, de oude vrouw van lichte zeden die ons uitnodigt om bij haar huwelijk te zijn en daarbij tegelijkertijd verkondigt dat ze uit het werk stapt.

De carnavaleske stoet der welwillenden en onaangepasten wordt compleet met haar zoontje Thierry, pooier Winnetoe en Estelle, de teruggekeerde dochter van Max. Het zijn vrienden, familie, burens, klanten die door de tijd met elkaar zijn verbonden in een microwereld vol lief en leed; de tragicus en de komiek spreken in een dialoog van hopeloos verlangen.

Verloren zielen

Ze hebben één ding gemeen: ze zoeken allemaal op hun manier naar liefde en verbondenheid. Ze lijken wat dat betreft op de types uit de films van de Duitse regisseur en schrijver Rainer Werner Fassbinder: verloren zielen die aan de onderkant van de samenleving het hoofd boven water proberen te houden en treurig op zoek zijn naar geborgenheid en warmte.

Het publiek zit aan weerszijden van het speelvlak in voormalig theater- en concertzaal Zalen Schaaf, dat in haar oude luister perfect past bij de toon van dit stuk. De acteurs staan niet op het podium, maar staan op hetzelfde niveau als het publiek: wij zijn eender maar toch anders.

Absolute topper is Max die als het melancholische type perfect wordt neegezegt door Joop Wittermans. Hij kan dat als geen ander. Je gelooft hem vanaf het allereerste moment, net zoals je Yolande gelooft die door Aly Bruinsma ingekleurd wordt met soms een heerlijk ordinaire brede, dan weer met een fijne pluim.

Regisseur Tamara Schoppert heeft de types bont en grotesk aangekleed als foute mannen en vulgaire vrouwen. Resultaat is dat je je nooit verliest in een van hen. Nergens komt dit stuk dichtbij en de geschminkte maskers die ze dragen weerhouden je uiteindelijk ook om een traan te laten. Oké, misschien eventjes dan, als Max zijn verloren dochter Estelle (Anna Raadsveld) in zijn armen sluit. Dan wordt het menselijk, herkenbaar en dramatisch. Voor de rest blijft *Trouwerijen en rjochtsaken...* een vermakelijk voyeuristisch schouwspel en ook niet meer dan dat.

Trouwerijen en rjochtsaken... door Tryater (première) in Zalen Schaaf in Leeuwarden, uitverkocht. Nog tot en met 20 april te zien in Zalen Schaaf

